

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

ZONDAG 17, MAANDAG 18 DECEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Burgsteeg, te Amsterdam.Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. 1.00
 Voor elke regel meer. 0.15
 Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden,
 worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-
 regt daaronder begrepen.

De anonyme(?) schrijver van de „Brieven uit de Residentie“ acht zich, ter zake van het bekende incident tusschen de heeren VAN ZUIJLEN VAN NIEVELT en den Minister van Oorlog, nog niet genoeg terecht gezet door den heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE. Die briefschrijver ontziet zich niet, vol te houden het eenzijdige, onvolledige, hatelijke van zijne eerste schets, omtrent de wijze, waarop het incident zou zijn afge-
 loopen.

Wij blijven die schets noemen, met den heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE, eenzijdig, onvolledig en hatelijk:

1°. omdat daarin werd gesproken van eene plegtige verklaring van de eene zijde en slechts ter loops, van de een plegtige verklaring, die daar tegenover staat;

2°. omdat gezegd wordt, dat de heer VAN ZUIJLEN VAN NIEVELT zou erkend hebben, een lasterlijk gerucht te hebben overgebracht, hetwelk noch in, noch buiten de Kamer is geschied;

3°. omdat de respectieve positiën der beide heeren, door den briefschrijver, geïntervverteerd is en de heer VAN ZUIJLEN voorgesteld als de eerste stappen te hebben gedaan, 't geen is onwaar en lasterlijk.

De waarheid is: dat de heer VAN ZUIJLEN de beleedigde was; dat hij over die beleediging satisfactie heeft gevraagd, behoudens nadere, voldoende explicatie. Toen het later bleek, dat zoodanige explicatie mogelijk was, en deze in eene schriftelijke verklaring werd vervat, behielden beide heeren hunne respectieve positiën, 't welk men kan zien, dat de heer Minister van Oorlog de verklaring het eerst heeft onderteekend.

Wij ontvangen deze inlichtingen van iemand, die de verklaring heeft gelezen en die zich, om de waarheid te staven, tevens bereid heeft verklaard, zijn naam te noemen, indien de briefschrijver in de *Utrechtsche Courant* hem daarvan het voorbeeld mogt geven.

Terwijl wij nu zullen zien, of de briefschrijver aan deze uitnoodiging zal gevolg geven, ten einde daardoor te bewijzen, dat zijne voorstellingen niet zijn eenzijdig, onvolledig en hatelijk, hopen wij, dat ook de heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE de zaak zal laten rusten, zoolang niet openbaar bekend zal zijn, tegenover wien de waarheid moet worden volgehouden.

Van de *Utrechtsche Courant* verwachten wij de opname van dit artikel, opdat zij niet, nog meer dan tot dusver, aan de eenzijdigheid, onvolledigheid en hatelijkheid der voorstellingen van haren correspondent, ten koste van een man van eer, medepligtig worde.

In de zitting van den 30sten November, toen door de Tweede Kamer de verhooging van tractement werd verworpen, welke door den Minister van Justitie ten behoeve van zijnen secretaris-generaal was voorgedragen, zeide die Minister, onder anderen, het volgende:

„Wat de zaak zelve aangaat, zoo heb ik reeds gezegd, dat het nu niet was eene quaestie van duurte van levensmiddelen, in het minst niet: maar het is de quaestie van evenredigheid, het is de vraag, of bij gelijken werkring en gelijken rang de eene ambtenaar minder moet genieten dan de andere.“

De verhooging van het tractement van een secretaris-generaal was derhalve het begin van uitvoering van een stelsel.

Van een stelsel, dat daarop nederkomt: gelijkheid van bezoldiging bij gelijkheid van werkring en rang.

Is ook van de mogelijkheid tot de invoering van dat stelsel de proef genomen op den secretaris-generaal, om, in het volgende jaar, te komen tot eene verhooging (ad f 12.000) van het tractement der Ministers van Eeredienst?

't Is slechts eene vraag, waarop wij enkel voorloopig antwoorden, dat wij der Tweede Kamer en de Natie geluk wenschen, dat, door verwerping van de ver-

hooging voor het tractement van den secretaris-generaal, dat evenredigheids-stelsel, reeds bij het ontkiemen van 'eerste spruitje, bij den wortel is afgesneden.

Wij hebben reeds meermalen mogen constateren, dat „hoe meer men de redevoeringen nalceest, door den heer VAN HALL bij de discussiën over de begroo-ting gehouden, onze bewondering klimt over den „rijkdom van gezonde denkbeelden, over de consequentie van stellingen, over de juistheid van voor-„stelling, die deze onovertroffen staatsman bezit.“

Nog een enkel voorbeeld.

Op den 27sten November verkondigde de heer VAN HALL (*Bijblad*, bl. 152) de volgende stellige waarheid.

Ik zal alleen herinneren, dat actie reactie geeft en dat hij, die een bepaald stelsel aangenomen hebbende dat nog niet tegengesproken is, zich reeds versterkt om het te verdedigen, den aanval uitlokt, omdat het eene vaste waarheid is, gelijk ik zoo even zeide, dat actie reactie veroorzaakt, eene stelling waarop de constitutionele regering en de parlementaire vormen gegrond zijn.

De parlementaire VORMEN zijn dus gegrond op de vaste waarheid, dat actie reactie geeft.

Wij keuren den prijs van *Monthyon* hem waardig, die deze, in naïve onschuld uitmuntende stelling van „de wijsbegeerte van het recht“ zal weten op te lossen.

Waarlijk, wij zeggen het den schrijver van de „brieven uit de residentie“ aan de *Utrechtsche Courant*, volmondig na: „Er is maar eene stem over de uitstekende „wijs, waarop de heer VAN HALL gesproken heeft.“

Eén stem.

Die van den heer KIEN?

Omtrent het uitmuntende werk, dezer dagen door den heer VAN HOËVELL in het licht gegeven, „*Slaven en Vrijen onder de Nederlandsche Wet*“, schijft de *Nederlander* eenige regels, die in zeker opzigt opmerkelijk zijn:

De pogingen, sedert meer dan twaalf jaren, ook door onze vrienden voor de *Emancipatie der slaven* beproefd, zijn tot dus ver vruchteloos geweest.

In 1848 hebben we aan de Regering verzocht dat het beginsel in de Grondwet mogt worden gebragt.

Ook het nitzigt op Emancipatie schijnt eene illusie van 1848 te zijn.

Er is eene Staats-commissie benoemd. Dit is zoo; doch men veroorlove ons, terwijl we liefst van deze Staats-commissie zwijgen, de herinnering, die met vele antecedenten kan worden gestaafd, dat men in Staats-commissiën zelden een waarborg van afdoening, doorgaans een teken, zoo niet een middel, van uitstel, gehad heeft.

Wij verblijden ons, te midden der gestadige teleurstelling, zeer over de uitgaaf van het werk van Dr. VAN HOËVELL. Zonder ons schuldig te maken aan een voorbarig oordeel, mogen we, reeds na de vlugtige doorbladering van een gedeelte, pe hoop voeden dat de levendige voorstelling der gruwelen die in Suriname plaats hebben, zoo al niet tot eene (misschien zeer wenschelijke) enquête, althans tot dubbelen weërzin zullen brengen tegen de nationale zonde, die nog dagelijks, met ter zijdestelling van Evangelie en menscheijkheid, in een deel van Nederlands bezittingen gepleegd wordt.

Rijst, bij de aandachtige overweging van de vierde zinsnede van dit artikel, niet de vraag met verdubbelde kracht op: „Waarom heeft de heer GROEN zijn ontslag genomen als lid der Staats-commissie, voor de emancipatie?“

Waarom wordt liefst van deze Staats-commissie gezwegen?

Is het, om dat daarin gemist wordt de waarborg van afdoening? Is het, omdat zij een middel is van uitstel?

Zoo ja: zijn dit dan de redenen geweest van des heeren GROEN ontslag?

Zoo ja, werkt men dan niet dat middel van uitstel in de hand, wanneer men vrijwillig afstand doet van

den invloed tot afdoening, dien men nog kon doen gelden?

Zoo ja: waarom wordt dan niet openlijk erkend, dat deze Staats-commissie slechts tot uitstel leidt, opdat voor eene zaak, die men zoo van harte is toegedaan, het geweten der Nederlandsche Natie uit den slaap, waarin dit Ministerie ook in dit opzigt het heeft gesust, door den kreet der barmhartigheid en de bede der christelijke liefde, wakker worde geschud?

Moeten ook de slavenketenen om de lendenen onzer natuurgenoeten blijven geslagen, ter eere van eene politiek, die, steeds vol kansrekening, zelfs niet opentlijk durft bestrijden hetgeen tegen den grondslag van haar bestaan, door allerlei kunstmiddelen wordt staande gehouden?

Al wat tot de afschaffing der slavernij betrekking heeft, wekt onze bijzondere aandacht, en geen goed middel wenschen wij onbeproefd te laten, om den nationalen wil tegen dien vloek en die vlek op onzen naam op te zetten.

De *Tijd* van heden bevat een artikel uit *Curaçao*, waarin op nieuw wordt gewezen op de ijselijkheden der slavernij, die niet slechts geduld, maar gehandhaafd wordt door de Nederlandsche wet. Wij ontleenen daaraan de volgende zinsneden:

„Wat het gouvernement zelf aangaat, het zal zekerlijk niet beweerden, dat hier in de laatste jaren nieuwe reglementen voor de plantages gepubliceerd zijn geworden; nog veel minder, dat de slaven met eenige reglementen zijn bekend gemaakt. Het kan niet onbewust zijn, dat op sommige tuinen slaven om, op zich zelve geene groote misdaden op trappen gebonden en met één of twee honderd en misschien meer geesselslagen op eene wijze gestraft worden, welke de betamelijkheid verbiedt hier verder te verklaren; om nog niet te gewagen van sommige mishandelingen aan slaven gepleegd, die in de laatste tijden zijn bekend en door sommige Nederlandsche Tijdschriften zijn vermeld geworden. Des zondags kan men op alle tuinen alhier, die aan Joden toebehooren, even als in de week, de slaven, die allen Christenen zijn, zien ploegen en ander landwerk zien verrigten, hetgeen aan het Gouvernement niet onbekend kan zijn en geheel in strijd is met de wettelijke verordeningen.

„Overall is het bekend, dat geen slaaf over zijn meester bij de publieke ambtenaren durft klagen, omdat hij wel weet, gelijk de ondervinding bij anderen geleerd heeft, dat hem bij zijne terugkeering bij zijn meester eene zwaardere straf of slechtere behandeling te wachten staat, welke hij wel is waar niet dadelijk zal ondervinden, dit zoude al te erg zijn, maar daarna; immers indien men een hond wil slaan, kan men ligtelijk een stok vinden. Nergens blijkt het, dat het Gouvernement er zich veel mede bemoeit, of de wettelijke voorschriften ten opzichte der voeding en der kleding van de slaven nagekomen worden. Wat vooral de kleding aanbetreft: Op welke tuinen worden jaarlijks de kledingstukken aan de slaven gegeven, zoo als de wet dit voorschrijft?

Niet slechts, dat de slavernij bestaat onder het Nederlandsch gezag: dat gezag blijft zelfs nalatig, om, zonder aanzien des persoons, de bepalingen te handhaven, die het gemeend heeft, in 't belang van onze ongelukkige natuurgenoeten te moeten vaststellen.

Zoo leidt de eene zonde onwillekeurig tot de andere.

De *Arnhemsche Courant* bevat een allezins goed geschreven artikel over de verwerping van het *Hoofdstuk van Marine*, waarvan wij vooral de volgende zinsneden onder de aandacht onzer lezers wenschen te brengen.

Wij kennen de geheimen van den ministerraad niet. Maar uit de taal van den heer Ensie is af te leiden, dat zijne ingezomenheid met de politiek van het ministerie van Hall niet groot is. Een gezegde bijv. als: „ik ben in dit ministerie alleen gebleven om gelegenheid te hebben, mijne plannen ten opzichte der marine ten uitvoer te brengen.“ — is merkwaardig door hetgeen daarbij verzwegen wordt, namelijk de adhesie aan het politieke stelsel.

Een politieke steun was de heer Ensie voor dit ministerie in geen geval. Zou het omdenkbaar zijn, dat de heer van Hall *quovis modo* eene zoo hoog noodige politieke ondersteuning verlangd? Dat hij daartoe het oog heeft geworpen op den heer

Rochussen, die op een zeker aantal leden in de Tweede Kamer bijzonderen invloed heeft, ja, gezegd kan worden eene bijzondere midden-partij van vijf of zes leden geformeerd te hebben.

Bij de tegenwoordige samenstelling der Tweede Kamer is het bondgenootschap met vijf of zes weifelende leden eene zeer wenschelijke versterking voor het gouvernement, — is het ondenkbaar, dat de heer Enslie aan zoodanige combinatie ware opgeofferd? Zoo ja, wij achten zijne nederlaag vervullend aan de zegepraal zijner ambtgenooten. De heer Enslie treedt af als een waarlijk constitutionneel minister, verlaten door zijne ambtgenooten, maar de achting wegdragende van elk rechtschapen man, zelfs van hen, die, zoo als wij, moeite hebben hem de onder-teekening van het programma van 27 April 1853 te vergeven.

Intusschen moet die aftreding het geheele ministerie schokken; of liever er blijkt uit, op hoe lossen grond het staat. Zal de hulp van den heer Rochussen het bevestigen? Wij betwijfelen het zeer. Wij beschouwen het alleen als eene wanhopige poging en zullen ons gelukkig rekenen, als voor die poging, om het Ministerie te redden, de redding onzer Marine niet wordt prijs gegeven. Zulk een prijs ware te hoog voor het Ministerie van Hall!

Wij zijn het met de *Arnhemse Courant* volkomen eens in zijn ongelooft, dat de tegenstand van de zijde der ministeriële leden tegen den heer Enslie is ingeslokt door de zucht om onze Marine te bevorderen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De wisseling der ratificatie van het verdrag van 2 December heeft eergisteren plaats gehad.

Men kan dus verwachten, dat de tekst van dit belangrijk staatsstuk binnen kort zal worden medegedeeld. Men wil zelfs, dat de *Moniteur* heden het groote en lang verwachte nieuws zou mededeelen. In de zitting van het gemeentehuis van eergister verklaarde lord John Russell, dat de regering elk oogenblik eene dépêche verwachtte, bevattende het bericht der ratificatie. Bij de ontvangst zou het onverwijld aan het parlement worden medegedeeld. Het bericht der ratificatie moet ontvangen zijn weinige oogenblikken na het afleggen dezer verklaring.

Waarschijnlijk is het tractaat dus in de zitting van het Engelsch parlement van eergister medegedeeld, en, ongetwijfeld, wilde het kabinet der Tuileriën, dat het Fransche volk terzelfder tijd van het tractaat zou kennis bekomen.

Alzoo nog één dag en wij zullen weten, waaraan wij ons te houden hebben ten opzichte van dit tractaat, dat alvorens geheel bekend te zijn, tot zoo vele uitleggingen heeft aanleiding gegeven.

Wij spraken zoo even van de verklaring door lord John Russell in de zitting van eergister avond afgelegd. De dépêche, waarin dit wordt medegedeeld, bevat een kort overzicht der geheele zitting. De beraadslagingen hadden betrekking op de bill, strekkende tot het verleenen van volmagt tot het zenden van troepen buiten het koninkrijk; een bill, den vorigen dag door lord Palmerston voorgesteld. De discussie schijnt weinig belangstelling te hebben opgewekt. De bill is reeds bij de tweede lezing aangenomen.

In het Hoogerhuis heeft de Hertog van New-Castle, Minister van Oorlog, een bill voorgesteld, strekkende om de regering volmagt te verleenen tot het inlijven van 16,000 vreemde soldaten in het leger. Er werd tot de eerste lezing besloten, na eene discussie, waaraan graaf Eilenbrough, de graaf Richmond, lord Derby en lord Aberdeen deel namen. De telegrafische mededeeling, die den uitslag bevat, is te laconiek om over de belangrijkheid van de beraadslagingen te kunnen oordeelen. Het is niet waarschijnlijk dat zij zeer levendig waren.

De telegraaf heeft het antwoord der Koningin van Engeland medegedeeld aan de commissie, welke belast was met het aanbieden van het adres van antwoord. Dit antwoord bevat slechts twee zinsneden; in de eerste herhaalde H. M. wat zij bij gelegenheid der opening van het parlement zeide, ten opzichte der noodzakelijkheid om den oorlog met kracht door te zetten; maar in de tweede zinsnede straalde eenige hoop op vrede door, welke, zelfs niet in de varte, in de troonrede was op te merken.

De Fransche dagbladen deelen slechts een gedeelte mede der discussie, welke Woensdag jl. in het Parlement plaats had bij gelegenheid der stemming over het adres. De verklaring van Lord John Russell, ter zake van het verdrag met Oostenrijk, gaf eergister te Parijs tot allerlei geruchten en uiteenlopende uitleggingen aanleiding.

Het komt ons raadzaam voor, niet meer terug te komen op het al of niet waarschijnlijke der toetreding van Pruisen tot het verdrag van 2 December. De lezingen omtrent dit punt zijn zeer tegenstrijdig. Eenige dagen geleden hield men zich overtuigd van de adhaesie dezer mogendheid; thans gelooft men algemeen, dat zij hare goedkeuring zal weigeren, of die slechts onder zekere voorwaarden zal schenken. Wij moeten afwachten.

Men zal zich herinneren, dat bij de Oostenrijksche dépêche van 4 Nov., in antwoord op de Pruisische nota van 30 Oct. twee stukken waren gevoegd, waarvan wij de strekking en van het eene zelfs den letterlijken inhoud hebben medegedeeld. Wij ontvangen thans nadere mededeelingen, waaraan blijkt dat het kabinet van Berlijn het meeste genoegen bevestigd over de verstandhouding tusschen hetzelfde en de Oostenrijksche regering als ook over de hoop op vrede, die hetzij te regt of ten onregte, op het additionele artikel wordt gevestigd.

Omtrent het oorlogstooneel is weinig nieuws te vermelden. Eene dépêche, bevattende berichten uit Konstantinopel tot den 10den, meldt van het vertrek van zes schepen der vloot, waarin zich troepen bevinden, die voor de Krim bestemd zijn. Tevens wordt in die dépêche mededeeling gedaan van de benoeming van Chahib-Pacha tot minister van finantien, in plaats van Saffeti-Pacha.

Te Athene blijft de cholera voortdurend woeden.

Eene dépêche van den 8en uit die stad meldt echter, dat op die dagteekening de gezondheidstoestand over het algemeen verbeterde.

Uit Spanje meldt men, dat de heer Antonio Santa Cruz benoemd is tot minister van marine ter vervanging van den heer Allendi Salazar. Het decreet, waarin die benoeming is vervat, komt voor in de *Gazetta* van den 10den. De heer Antonio Santa Cruz behoort tot de progressistische partij; maar hij heeft weinig politieke antecedenten, en van daar dat zijne benoeming weinig toejuchting ondervindt.

In de zitting der Cortes van den 6ten heeft de Minister van Binnenlandsche zaken, de heer Santa Cruz, eenige inlichtingen gegeven omtrent eenige beschuldigingen tegen Koningin Marie Christina.

De mail uit Indie, den 13 te Triest aangekomen, bevat de volgende berichten:

Het militaire hoofd te Bombay, Fitz Clarence, is den 14 October overleden. Er heeft in de Indische zeeën een hevige storm gewoed. — Dost Mahomed heeft den Engelschen gouverneur te Hong-Kong een bezoek gebracht.

Den 8 September heeft admiraal Stirling met de Japansche regering een verdrag gesloten, volgens hetwelk de havens van Japan worden opengesteld.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 16 DECEMBER.

Nadat omtrent een adres uit Limburg, houdende klagen over de wijze van inrigting der aanslagbiljetten voor de directe belastingen, op voorstel van den heer van Wintershoven, met 52 tegen 9 stemmen was besloten tot verzen-ding van het adres aan den Minister van Finantien met verzoek om inlichtingen, zijn de afzonderlijke afdeelingen en artikelen van het Xe hoofdstuk (Oorlog) in behandeling gekomen.

DISCUSSIE OVER DE ARTIKELEN VAN HET Xde HOOFDSTUK.

(Oorlog.)

De artt. 1 tot en met 13 worden zonder discussie aangenomen.

Bij de Vde afd. (Koninklijke Academie voor de zee- en landmagt), spreekt de heer DELPRAT over de wijze, waarop de officieren hier te lande worden aangesteld. Die wijze acht Spr. niet billijk; omdat zij, die als vrijwilligers langs den gemakkelijken weg officieren worden, meer in voordeeligen toestand verkeerden dan zij, die op de academie, en dus langs den moeilijken weg, tot officieren worden opgeleid. Spr. meent, dat het billijker ware om aan laatstgenoemden een meer voordeeligen toestand te schenken dan aan eerstgenoemden.

Het verschil in toestand ligt daarin, dat het examen voor de eersten minder moeilijk is dan dat voor de laatsten; terwijl het ook vroeger plaats heeft. Deze zaak wordt door Spr. slechts in de aandacht des Ministers aanbevolen.

De MINISTER VAN OORLOG dankt Spr. en verzekert, op zijne opmerking voor de toekomst het noodige regard te zullen slaan.

De artt. 14 tot en met 19 worden daarna zonder discussie aangenomen.

Bij de Xde afdeeling (Materieel der artillerie enz.) wenscht de heer VAN AKERLAKEN eenige nadere inlichtingen niet alleen omtrent het materieel in het algemeen, maar omtrent de wapenen in 't bijzonder. Spr. heeft niet genoeg gehoord dat de buks onzer jagers door geen ander wapen kan overtroffen worden; maar Spr. merkt op, dat slechts twee compagnien van de tirailleurs van die buks zijn voorzien, terwijl de schutterij er in het geheel van onthloot is. Wat de Minié-geweren betreft, Spr. heeft opgemerkt uit het antwoord des Ministers van Oorlog, dat wij wel zoodanige geweren hebben, maar dat geen enkel soldaat in het bezit is van dit wapen.

De MINISTER VAN OORLOG herhaalt zijne verklaring, dat onze buks door geen ander wapen kan overtroffen worden, en dat het geweer Minié slechts daarom verkiesliker is, omdat zijne behandeling minder omslagtig is. — Wij hebben slechts compagnien tirailleurs en die bezitten de buks; maar het voornemen is om het corps van tirailleurs uit te breiden. — Dat onze soldaten het Minié-geweer nog niet bezitten is alleen daaraan toe te schrijven, dat aan die geweren de vizieren nog ontbreken. Het is eene quaestie die onderzocht werd, en zij is eerst dezer dagen beslist. Nu wordt het geweer aangemaakt, en met den meesten spoed zal de minister dien aanmaak bevorderen.

De heer VAN AKERLAKEN en de Minister van Oorlog wisselen nog over deze zaak van gedachte, waarna de artt. 20 tot en met 21 worden aangenomen.

Bij art. 22 (Materieel der genie) rigt de heer DOMMER eene vraag over het aanleggen van eene noodhaven te Nijmegen, die nu aangelegd zou worden volgens een plan, dat veel meer geld zou kosten dan een vroeger plan.

De MIN. v. OORLOG geeft daaromtrent eenige inlichtingen, waarna art. 22 wordt aangenomen.

Aan de orde is de XIde afdeeling. (Verschillende uit-gaven.) f 126,366.20. Bij deze afdeeling dringt de heer ELOOT VAN SOUTERWOUDE o. a. aan op meerdere eesbie-diging van den Zondag bij de militairen, en vooral tegen

het marcheren van troepen op Zondag heeft hij groot be-zwaar.

De MINISTER VAN OORLOG zegt, dat hij vermijden zal wat vermeden kan worden, om op Zondag dienst te laten doen.

De artt. 23 tot en met 41 van het eerste artikel worden zonder discussie aangenomen.

De artt. 1, 2 en 3 der wet worden aangenomen.

Het geheele wetsontwerp wordt aangenomen met 38 tegen 28 stemmen.

TEGEN de heeren van Wintershoven, van Hoëvell, van Eck, Sloet, ten Cate, Bots, Thorbecke, van der Veen, Luijben, Hoynek, Huguenin, Beens, Storm, Hengst, de Poorter, Westerhoff, Meussen, Zylker, Reinders, Heemskerk, van Bosse, Anemaet, Strens, de Lom, Jespers, Hugenholtz, Meijlink en Dullert.

DISCUSSIE OVER HET XI HOOFDSTUK. (Kolonien.)

De heer TEN CATE werpt een blik op onze koloniën, en wel ten aanzien van de geestelijke en zedelijke ontwik-keling der Europeesche ingezetenen in O.Indië. Spr. vestigt de aandacht der regering op het kleine getal standplaatsen van vaste predikanten, waardoor de godsdienstige en zede-lijke ontwikkeling niet wordt bevorderd. Men minder is dit het geval met betrekking tot W. Indië. Vooral wenscht Spr. inlichtingen omtrent den stand van zaken betreffende de Staatscommissie voor de emancipatie der slaven. Reeds meer dan één jaar is die commissie benoemd en met weet van hare werkzaamheden niets anders, dan dat de heer Groen zijn ontslag uit die commissie had genomen. Spr. treedt in eenige ontwikkeling van de gouvernements-bepal-ingen op het stuk der behandeling van de slaven, waar-uit blijkt dat men, met de Nederlandsche wet in de hand, de slaven kan mishandelen. Spr. is noch utopist, noch ongeduldig; maar dergelijke instelling, der-gelijke bepalingen moesten niet bestaan onder een volk, dat op den naam van beschaafd en barmhartig aanspraak maakt. Hij wijst op het boek van den heer VAN HOËVELL: *Vrijen en Slaven*, waar zulke ontzettende mishandelingen worden geschetst, dat hij daaraan onvoorwaardelijk geen geloof durft te slaan. Daarom te meer is onderzoek noodig: de eer van ons volk gebiedt het noodzakelijk. — Ook op het onderwijs en de godsdienst wijst Spr., als de emancipatie en kolonisatie moettende ter zijde staan, waarvoor de Hern-hutters en de R. Cath. geestelijken reeds veel goeds gedaan hebben. Maar hij spoort tot werkzaamheid aan, tot ont-wikkeling, tot inspanning om reeds in den geest vrij te maken, wat door ons nog lichamelijk in boeien wordt gehouden.

De heer GODEFROI vestigt de aandacht des Ministers op den treurigen toestand, waarin de strafwetgeving van onze koloniën zich bevindt. Die strafwetgeving aldaar is hoogst onbillig, want zij is niet anders, dan een verzameling van eenige weinige bepalingen, die in 1818 onmiddellijke voorziening eischten, meestal in het romeinsche, in het oud-hollandsche regt en in de voorschriften van de oud-Bataviasche statu-ten. Die bronnen zijn verouderd, voldoen niet meer aan de eischen van dezen tijd, en strekken zelfs niet als waarborgen voor de handhaving van rust en orde. Wan-neer men hijv. in de zaak van Gibson nagaat, op wat verouderd gezag de regter zich heeft beroepen, dan maakt dit een diep treurigen indruk. Men eischt gehoorzaamheid aan de wet van elken ingezetene, en niemand is in staat te weten, welke wet is in Indië. Spr. wenscht nu te verne-men van den Minister, wat de in der tijd benoemde com-missie van wetgeving voor Indië heeft verricht ten opzichte van het strafregt; en of die commissie wellicht ook wacht op een nieuw strafwetboek hier te lande? Is dit 't geval, Spr. gelooft, dat N. Indië dan nog lang zal kunnen wacht-en.

De Vergadering wordt voor ¼ uur geschorst. Alverens wordt gemeld, dat is ingekomen een wetsontwerp tot voor-loopige regeling van de uitgaven voor de Marine, gedar-rende de eerste zes maanden van 1855; en wordt voorts bepaald, dat het wetsontwerp tot inkoop van schuld, waar-van 't algemeen verslag reeds is opgemaakt, mede nog vóór het reces zal worden behandeld.

Bij de hervatting der werkzaamheden heeft het woord: de heer ZYLKER, die mede zijne stem verheft tegen de slavernij, als in strijd met al de denkbeelden van gods-dienst, menschenliefde en bescherming.

De heer ELOOT spreekt over het bannelingschap in N. O. Indië; over de slavernij in W. Indië, in gelijken zin als de vorige sprekers, enz. (Het orgaan van dien Spr. is, zoo als bekend is, zoo zwak, dat van zijne rede voor het pu-bliek bijna niets is op te vangen.)

De heer THORBECKE wenscht inlichtingen op een paar punten. 1o. omtrent de betrekking van het departement van koloniën tot de maatschappij van weldadigheid. Spr. vraagt of er van wege koloniën aan die maatschappij wordt verleend eene bedekte subsidie; en zoo ja, hoe groot die subsidie is. Het 2de punt betreft een tak van handel en nijverheid, waarin wij verre ten achteren zijn met het buitenland; namelijk den handel in gekleurde katoe-nen goederen. Er is onlangs een onderzoek ingesteld over den handel in die goederen uit Zwitserland en Duitsch-land op Java; de uitkomst van dit onderzoek is ge-weest, dat wat de prijzen der garens betreft zoowel als ten aanzien van de prijzen der vrucht, wij zelfs verre vóór zijn. En intusschen kunnen onze goederen de concurrentie niet doorstaan. Nu wenscht Spr. inlichting, hoe, om welke het beschermende regt, dat onze nijverheid erlangt, ons fabrikaat achterlijgt op Java hij vreemde fabrieken.

De heer MACKAY wijst er op, hoe de koloniën al meer en meer de nationale belangstelling wekken; en hoe in-

derdaad het van lieverlede blijkt, dat men, door eene stellige afsluiting niet slechts voor de Kamer maar voor het volk, die sympathie heeft trachten te onderdrukken. Spr. hoopt dat de belangstelling voor de Koloniën steeds moge aangroeijen. Na deze algemeene beschouwing komt Spr. op de commissie voor de emancipatie. Hij vraagt wat die commissie doet? Of zij is een middel tot afdoening of een middel tot uitstel? In bijzonderheden tredende keurt Spr. mede in sterke kleuren de slavernij af; wijst op het artikel in de *Tijd van heden* [zie boven], ten blijke dat nog dagelijks gruwelen onder de Nederlandsche wet plaats hebben.

Tevens verklaart Spr. zich tegen het handhaven van het schuiven van ambfioen, hetgeen hij eene verderfelijke gewoonte noemt. Spr. wijst er op, dat er middel is, om die gewoonte tegen te gaan; getuige de daartoe gelukte pogingen in de Preanger-Regentschappen, waar het ambfioenschuiven geheel is afgeschaft.

De heer ROCHUSSEN spreekt over de opleiding van ambtenaren voor Ned. Indië daar het nu juist de tijd schijnt, om daaromtrent wenken te geven, nu de Minister met zijn ambtgenoot van Binnenl. Zaken nog in overleg is, omtrent de toekomstige regeling van de academie te Delft. Op den voorgrond stelt Spr. dat de opleiding moet strekken, om ambtenaren in echt vaderlandschen zin op te leiden. Spr. schetst voorts de verschillende wijze, waarop hier en in Engeland de opleiding van Indische ambtenaren plaats heeft. Het examen hier te lande wenscht Spr. dat met de grootste gestrengheid en onpartijdigheid worde afgenomen. Van de wetenschappelijke opleiding te Delft was veel goed te zeggen, alhoewel men niet mag beweren dat zij welkome zou zijn. Hierbij treedt Spr. in menigvuldige bijzonderheden, om aan te toonen hoe, naar zijn inzien, het onderwijs voor de Indische ambtenaren van verschillende klassen, zou moeten worden gewijzigd en ingerigt. — Van meer belang nog achtte Spr. het hoofdoel, dat deze opleiding moest hebben: namelijk de aankweeking der ambtenaren in vaderlandschen zin. Spr. wenscht o. a., dat ouders, die hunne kinderen hier heen zenden voor die opleiding, zoo in geld als in voorkeur van plaatsing hunner kinderen, bij welgelukken, krachtig tot het zenden van hunne kinderen naar 't moederland worden aangemoedigd.

De MIN. v. Kol. zegt, ten aanzien van de emancipatie der slaven, dat de Min. geheel van het gewicht der zaak is doordrongen. Het beginsel der emancipatie is, volgens den Min. in toestemmenden zin beslist; het geldt alleen eene quaestie van tijd. De Min. mag, en zal niet vooruitloopen op de voorstellen, die de commissie voor de emancipatie zal doen, maar de Minister wil wel verklaren, dat reeds de grondslagen tot die voorstellen worden in gereedheid gebracht; waarna het eerst tijd zal worden om te onderzoeken op welke wijs het vraagstuk zal zijn op te lossen. Overigens meent de Min., dat er slechts enkelen zijn, die hunne slaven mishandelen; maar hij moet voor de ~~meeste~~ ^{meeste} slaven in het algemeen partij trekken; zij mishandelen de slaven niet. Even als hier zelfs ouders kinderen mishandelen, zoo kan gebeuren, dat in West-Indië enkele meesters slaven mishandelen; maar de Minister beweert dat over het algemeen de behandeling der slaven liefderijk is. Betrekkelijk het onderwijs in de godsdienst, die de slaven deelachtig kunnen worden, zegt de Min. dat op alle plantagien de leeraars toegang hebben en de slaven, zoo veel mogelijk, in de gelegenheid worden gesteld om onderwijs te ontvangen.

De Minister erkent de leemte, die er bestaat in de strafwetgeving voor Nederl. Indië; maar hij verklaart, dat met de zaak die spoed wordt gemaakt, waarvoor ze vatbaar is. De taak is evenwel zeer omvangrijk en de Min. meent, dat, om het verband te behouden tusschen de Indische en de Nederl. wetgeving, het wel noodig zijn zou, dat hier te lande vooraf werd vastgesteld een nieuw wetboek van strafwetgeving. De Min. zal overigens betrekkelijk deze zaak met het Indische bestuur in correspondentie treden.

Op de vragen, door den heer THORBRÖCKE gedaan, antwoordt de Min. 1° dat aan de maatschappij van weldadigheid op geenerlei wijze, noch direct noch indirect, eenig subsidie wordt verleend; wat aan haar, van wege de koloniën wordt aanbesteed, geschiedt overeenkomstig de prijzen, die men er overal elders voor betalen moet; 2° dat het volhouden van de concurrentie tusschen de gekleurde katoenen hier te lande, en die van buitenslands, alleen afhangt van den smaak der inlandsche, makende de kleuren of de patronen. De buitenl. fabrikanten schijnen nu, omtrent dien smaak, zich beter op de hoogte te houden dan de inlandsche. — Betrekkelijk het betoog, door den heer Rochussen geleverd, over de opleiding van Indische ambtenaren, zegt de Min., dat hij reeds sedert lang die zaak bijzonder ter harte neemt, en dat hij hoopt, binnen korten tijd, daaromtrent tot eene beslissing te kunnen overgaan. Derhalve zou de Min. niet in details treden, waarmede de heer Rochussen de Vergadering had bezig gehouden; doch zich enkel tot de hoofdpunten bepalen.

Betrekkelijk het tractaat, gesloten tusschen Amerika en Japan (waaromtrent de heer Sloet eenige dagen geleden inlichtingen had gevraagd) moet de Min. verklaren, dat hij een afschrift daarvan, voor zoo ver 't hem ter kennis is gekomen, zal deponeren ter griffie; maar dat dit tractaat aan Amerika volstrekt geene uitsluitende voorregten geeft, maar alleen strekt om aan Amerika te waarborgen, 't geen andere Staten is of nog zal worden toegestaan.

Aangaande de koloniale archieven te Amsterdam (waarover mede bij afwezigheid des Ministers was gesproken), zegt de Min., dat de localen veel te wenschen overlaten, maar niet zijn in dien treurigen toestand als men dien heeft

afgeschilderd. Wat de vereeniging betreft der archieven met de rijks-archieven, hier in de Residentie: de Min. is er niet voor gestemd; en al zou die vereeniging plaats hebben, het toezigt daarover zou toch niet aan 't Depart. van Koloniën onttrokken worden. Het onderzoek overigens der archieven met een goed doel vindt ook nu geenerlei beletsel.

De heer MACKAY gelooft dat de woorden, die men spreekt over de emancipatie, verloren woorden zijn, en beantwoordt den Min. voorts sommige punten, door hem aangevoerd betrekkelijk de wenschelijkheid van afschaffing der amfioen-pacht.

De heer TEN CARE komt mede op de zaak der emancipatie terug en hoopt o. a. dat de quaestie van tijd niet lang meer eene zoodanige quaestie zijn zal. Spr. vroeger betoogt wordt daarna kortelijk gehandhaafd.

De heer VAN HOËVELL vraagt het woord; maar de President stelt voor, de verdere discussiën te verdagen tot Maandag ochtend 11 ure.

De heer DIRKS stelt voor, heden avond ten 7½ ure de beraadslaging voort te zetten, welk voorstel met 34 tegen 20 stemmen wordt VERWORPEN.

* *Gravenhage*, 16 December.

Bij de Tweede Kamer is heden namiddag, een Koninklijk besluit ingekomen, waarbij aan den vice-admiraal Enslee, op diens verzoek, verleend wordt eervol ontslag, als Minister van Marine, onder dankbetuiging voor de, in die betrekking bewezen goede diensten; wordende de portefeuille van Marine tijdelijk opgedragen aan den Minister van Oorlog.

Dit Koninklijk besluit is gecontrasigneerd door den heer Vrolik, als tijdelijk voorzitter van den Raad van Ministers.

* Z. M. de Koning is gisteren avond ongeveer ten 9 ure van het Loo in deze residentie teruggekeerd. Z. M. heeft zich dadelijk begeven naar H. M. de Koningin-moeder, om H.D. te verwelkomen.

* Bij Koninklijk besluit van 30 November jl. is vastgesteld eene wijziging der voorloopige verordening voor de zamenstelling van het bestuur van den Alblasserwaard, vastgesteld door de Staten van Zuid-holland, den 25sten Nov. 1851 en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 21 December 1851, n°. 4.

Volgens berigt van de Britsche postadministratie is de dienst der pakketbooten, die op den 24sten van elke maand van Liverpool naar Brazilië en Rio de la Plata vertrekken, tijdelijk en tot nadere aankondiging geschorst, te beginnen met de boot, waarvan het vertrek tegen den 24sten Dec. aanstaande bepaald was.

De gelegenheid tot verzending met de pakketbooten, die op den 9den van elke maand van Southampton naar dezelfde plaatsen van bestemming vertrekken, blijft echter bestaan.

Wij zijn van eene officiële zijde in staat gesteld, zegt de *Staats-Courant*, het volgende mede te deelen:

• In eenige kort op elkander gevolgde artikelen opgenomen in de *Nieuwe Rotterdamse Courant*, wordt eene onverdiende blaam gelegd op de voor handel en scheepvaart zoo belangrijke dienst van het loodswezen, de betooning, bekakening en kustverlichting, en in het nummer dier courant van den 14den dezer is openbaar gemaakt een door de directie der *Zuidhollandsche Maatschappij tot redding van schipbreukelingen* ingezonden extract uit het journal van den kopper *Willem van Houten*, betreffende de schipbreuk van de *Hendrika*, waarin wordt gezegd dat op Zondag den 3den December geen loodsden buiten waren.

Uit ingekomen ambtsberigten zijn de navolgende feiten geput, ten bewijze dat de loodsden ook toen wel degelijk buiten waren, en jierig kunnen pligt hebben betracht.

1° op den 3den December hebben de Goedereesche loodsboot no. 3 en de Vlissingsche loodsboot no. 8 buitengaats gekruist; beiden met loodsden aan boord voor het Brouwershavensche zeegat. Eerstgemeld vaartuig heeft 4 loodsden in den loop van dien dag in zee aan schepen afgegeven, waarvan een, de *Johanna Catharina*, te Brouwershaven is binnengekomen. De loods kwam des namiddags ten 3 ure in zee daar aan boord.

Die loodsboot hield voorts een uur over en weder om door seinen eene boven winds zijnde kof te doen aankomen en door voorzeiling binnen te loodsden; doch deze halsde noord over, en bleef alzoo doerstoren.

2° de loodsboot no. 10 van Goedereede heeft op den 3 December, des voormiddags, in zee een loods overgezet, kruisende op den westpost van het zeegat van Goedereede.

3° de Goedereesche loodsboot no. 12, heeft op den 3 December den noordpost van Goedereede, hebbende al de aan boord zijnde loodsden in de dagwacht en in den voormiddag in zee op schepen overgezet. Zij kwam des namiddags te Hellevoetsluis terug, om weder loodsden aan boord te nemen, en zeilde met die loodsden weder naar zee; doch konden door stormweer en hevige branding niet buiten komen.

Op het eerste berigt der stranding van de *Hendrika*, en zoodra het getij zulks toeliet, is eene loodsboot, benevens het loodsfaaldersvaartuig van Brouwershaven, even als de schokker der reddingsmaatschappij, naar buitengevaart, doch allen moesten door het stormweer terugkeeren; op den 5den in de Hondenwacht, is het de loodsboot gelukt het wrak te naderen.

Er is ook gezegd dat het kotschip *Georg*, van 27 November tot 3 December jl. voorts te vergeefs naar Goedereesche loodsden zoude hebben uitgezien.

De waarheid is dat gedurende die dagen een aantal sche-

pen behouden in de zeegaten van Goedereede, Maas en Brouwershaven zijn geloodsd.

Uit den Zeepost kan blijken, welk aanzienlijk getal schepen gedurende die dagen te Brouwershaven, Hellevoetsluis en Brielle zijn binnengekomen.

De *Georg* schijnt trouwens ook door den reddingkopper eerst op den 3den December jl. te zijn ontwaard.

De loodsvaartuigen zijn goed, geeigend aan de plaatselijke gesteldheid der zeehavens waar zij dienst verrigten, snelzieldende kotters voor den loodsdienst in het Engelsche kanaal waardoor deze dienst in den laatsten tijd veel verbeterd is; deugdelijke, maar minder diepgaande vaartuigen voor den dienst vóór en in de zeegaten: zoo leert de ondervinding dat het best het doel wordt bereikt, als zijnde de kotters door hun grooten diepgang ongeschikt voor de ondiepe zeegaten van Maas en Goedereede.

Er wordt gesproken over gebrek aan kenteekenen tot vermijding der gevaren, en aangedrongen op de plaatsing van een vuurschip en op eene betere betooning, niettegenstaande reeds eenigen tijd geleden nieuwe zeer kennelijke bakenvoorwerpen langs den Banjaard zijn geplaatst, als geleidemerken bij dag.

Het onderwerp der kustverlichting, en de bedenkingen welke bestaan tegen de plaatsing van een vuurschip tegen den Banjaard of den Ooster, zijn behandeld in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag den 11 dezer. (Voorkomende in het *Bijblad tot de Nederlandsche Staats-Courant*, vel 92, pag. 337.)

Men kan aannemen dat het thans zekerder varen is bij nacht, langs de Nederlandsche kust, dan wel bij dag, en de vuren leveren allenins voldoende merken op tot het aandoen der zeegaten.

Waaraan de ontzettende ramp, aan het schip *Hendrika* overkomen zij toe te schrijven ligt nog in het duister.

De loods, die dat schip heeft in zee gebracht is niet teruggekeerd en vermoedelijk almede bij deze nootlottige schipbreuk omgekomen.

Men zegt dat er tijding gekomen is, dat de zoon van den hertog Bernard van Saxe-Weimar die zoo als bekend is, in Engelsche dienst is en onlangs voor Sebastopol gewond zoude zijn geworden, door de Koningin van Engeland tot luit-kolonel zonde bevorderd zijn. (A. C.)

De invoer op Java en Madura van den Oosterschen Archipel, in het laatste kwartaal 1854 heeft bedragen van voortbrengselen van Europa en Amerika f 100,236; van de West van Indië en Bengalen f 87,777; van China, Manilla en Siam f 185,528; van den Oosterschen Archipel f 1,402,452. Totaal f 1,775,993.

De uitvoer van Java en Madura naar den Oosterschen Archipel bedroeg aan voortbrengselen van den Oosterschen Archipel f 713,572; van de West van Indië en Bengalen f 44,688; van China, Manilla en Siam f 51,699; van Japan f 48,055; van Europa en Amerika f 674,658; totaal f 1,532,642.

De *Precurseur* bevat een brief uit Breda, volgens welke eergisteren onder de kweekelingen van de militaire academie aldaar ernstige ongeregelheden zouden hebben plaats gehad. Zij zouden zich in eene der voornaamste zalen des gebouws gebarricadeerd en alles vernield hebben, waardoor eene schade van f 1500 aangerigt was. Noch onze correspondent, noch een der binnenlandsche bladen meldt iets van dit voorval. (H. bl.)

Men heeft bij de opgaaf der personen, welke zich op het verongelukte schip *Hendrika* bevonden onwillekeurig vergeten van den loods C. van Leeuwen melding te maken.

Op eene sloep op de Keizersgracht te Amsterdam, is gisteren avond wederom een pas geboren kind van het mannelijk geslacht gevonden.

Uit een ministerieel rapport blijkt het, dat door den leeraar der Rijks-voortentenschool, naar Friesland gezonden, ter inenting van het vee tegen de longziekte, bereids 600 runderen zijn ingeënt, en, voor zoo verre men thans reeds kan nagaan, met het beste gevolg.

Het aantal studenten, die aan de Groninger Hoogeschool onder het rectoraat van Prof. Rovers zijn ingeschreven, bedraagt slechts 35, waaronder 10 die zich op nieuw hebben laten inschrijven, omdat zij een doctoraal examen doen moesten. In het geheel studeren daar 248 personen, en wel over de verschillende vakken dus verdeeld: 50 in de godgeleerdheid, 8 in de wijsbegeerte en letteren, 65 in de rechten, 36 in de geneeskunde, 4 in de wis- en natuurkunde en 85 in de voorbereidende wetenschappen.

Leiden, 15 Dec. Heden is alhier tot doctor in de heilkunde gepromoveerd de heer J. B. Wijnhof, med.-doct. van Haarlem, na verdediging van *Theses Argumenti Chirurgici*.

Zwolle, 14 December. Bij de kamers van koophandel en fabrieken in deze provincie is ingekomen eene missive van den heer Commissaris des Konings, waarbij de aandacht der kamers wordt gevestigd op eene in Frankrijk en ook in ons land gebréveerde tak van nijverheid, betreffende de veen-exploitatie.

Volgens gemelde opgaven der gebréveerden zoude de turf, gelijk zij die bereiden, tot kool worden gemaakt en eene gasstof opleveren die geen minder lichtend vermogen bezit dan de steenkoolgas, terwijl in hoeveelheid de helft meer dan van steenkool verkregen wordt, de kosten slechts ¼ van laatstgemelde bedragen.

Hoezeer, naar luid der missive van den heer Commissaris des Konings, voormelde opgaven, te zeer van bewijs ontbloot zijn om daaraan als nu reeds een gegrond vertrouwen te schenken, schijnt het van belang in ons gewest een wakkend oog te houden op de resultaten, die elders in dezen tak van nijverheid verkregen worden.

De gebreveteerden zijn bereid zich in betrekking te stellen met personen, die van hunne aanbevelingen, ook van de werktuigen willen gebruik maken. (P. O. C.)

De Hertogenbosch; 14 December. De Provinciale Staten van Noordbrabant zijn gister avond ten 11 uur uiteengegaan. Na de hevigste tegenkantingen is het ontwerp reglement van het waterschap voor het lang besprokene uitwateringskanaal van Noordbrabant gewijzigd aangenomen, en zal weldra aan de goedkeuring des Konings worden onderworpen. Deze November-zitting der Staten is dan eindelijk na herhaaldelijk uitstel of reces en weder oproepen den 13 December 1854 door den commissaris des Konings kunnen gesloten worden.

Het Provinciaal Gerechtshof van Noordbrabant heeft heden Bernardus Kin schuldig verklaard aan manslag op den persoon van Jan Hendriks te Baarle-Nassau, en hem veroordeeld tot 12 jaren tuchthuisstraf, en zijn broeder Henri Kin, schuldig verklaard aan moedwillige verwonding van Gerardus Hendriks en hem veroordeeld tot 1 jaar correctionele gevangenzitting en f 8 boete, benevens in de kosten van dit regtsgeding.

Per Telegraaf.

Parijs, 16 December. De *Moniteur* behelst de volgende berigten uit de Krim die tot 7 Dec. loopen. De batterijen zijn hersteld; het vuur tegen de vesting zal binnen drie dagen hervat zijn. De geallieerden zijn op ontzagwekkende wijze gerechancheerd; zij worden met gemak voorzien van levensmiddelen en krijgsmiddelen en kunnen des gevorderd in de Krim blijven.

Konstantinopel, 5 Dec. Prins Napoleon en de hertog van Cambridge gaan weldra weder naar de Krim terug. Er is eene batterij van 36 stukken grof geschut opgericht op 150 voeten afstand van de vesting. De Fransen zullen het vuur heropenen en brandstichtende vuurpijlen tegen de Russische vloot slingeren, waarop zij op een afstand van 7000 meters op de omliggende hoogten post zullen vatten. De versterkingen komen gelukkiglijk aan. De geallieerden ontvingen wederom 3000 man Engelsche troepen. De Russen ontvingen over Perekop weder eene legerafdeeling, maar worden slechts met moeite van levensmiddelen voorzien. De zee van Azof is nagenoeg onbevaarbaar.

Het garnizoen van Eupatoria werd door twee bataillons versterkt.

Malta, 11 December. Verscheidene schepen zijn van hier vertrokken om te Toulon de divisie Dessalles te gaan afhalen.

De *Portafoglio Maltese* beweert, dat 60,000 Russen de landengte van Perekop zijn gepasseerd.

Londen, 16 December. In de zitting van het Hoogerhuis van gisteren, heeft de hertog van Newcastle voorgesteld dankbetuigingen der natie tot het leger te rigten.

De graaf van Aberdeen roemde bij die gelegenheid den maarschalk de Saint-Arnaud en de generaals Canrobert en Bosquet.

Graaf Derby en de lords Hardwicke en Hardinge ondersteunden het voorstel, hetwelk daarop zonder discussie werd aangenomen.

Het huis hervatte daarna de beraadslagingen over de bill ter aanwerving van vreemdelingen, welke niettegenstaande de bestrijding van lord Ellenborough met 55 tegen 42 stemmen werd aangenomen. Daarop ging het huis uiteen tot morgen.

In het Lagerhuis werd het met Oostenrijk gesloten tractaat overgelegd; daarna deed lord John Russell mede het voorstel, dankbetuigingen aan het leger te rigten, welk voorstel met geestdrift werd ontvangen. De edele lord herinnerde de krijgsmansloophaan van lord Raglan, gewaagde van den roem der Engelsen en Fransen. Elke zinsnede werd met levendige toejuichingen ontvangen. Verder bracht hij de veldslagen van Alma, Balaklava en Inkermann in herinnering, waarop een smartelijk gevoel zich bij de toejuichingen van de leden van het huis kwam voegen. Hij zeide, dat de Russen de gekwetsten hadden afgemaakt, als wanneer zich luide kreten van verontwaardiging deden hooren.

De heer Disraeli sprak met warmte ten gunste van de motie. Zijne rede werd zeer toegejuicht en tranen beletten hem verder te spreken.

Lord Hotham en de heer Layard ondersteunden mede het voorstel. Nogtans beschuldigde laatstgenoemde den admiraal Dundas van onbekwaamheid en verklaarde zich bereid dit uit de dépêches aan het gouvernement te bewijzen. Dit incident veroorzaakte eenige opschudding, doch de motie werd bij acclamatie en te midden der algemeene geestdrift aangenomen, waarop het huis uiteenging.

Het tractaat tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden is nagenoeg van den volgenden inhoud:

Art. 1. De kontrakterende partijen verbinden zich wederkeerig in geene schikking met Rusland te treden, zonder daarover van te voren gemeenschappelijk te hebben beraadslaagd.

Art. 2. De Oostenrijksche troepen zullen de noodige bezettingen, om de Vorstendommen tegen elken aanval te bewaren. Deze beweging zal geene hinderpaal opleveren voor de vrije bewegingen der Engelsche, Fransche

en Ottomanische troepen op gezegd grondgebied of tegen de strijdkrachten of het grondgebied van Rusland.

Eene commissie bestaande uit de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk en Engeland, en waarbij de Porte zal worden uitgenoodigd een plenipotentiaris af te vaardigen, zal te Weenen worden gevormd, belast met de regeling van alle zaken, betreffende den exceptionelen toestand der vorstendommen, of den vrijen doortocht van legerkorpsen over het grondgebied der vorstendommen.

Art. 3. In geval er vijandelijkheden mogten uitbarsten tusschen Oostenrijk en Rusland, dan beloven de kontrakterende partijen elkander wederkeerig hunne of- en liefesieve alliantie gedurende den tegenwoordigen oorlog en zullen zij te dien einde bezigen hunne land- en zeekrachten in de hierbij gevoegde beschikkingen omschreven.

Art. 4. In het bovengenoemd geval verbinden de kontrakterende partijen zich zonder gemeen overleg geene openingen of voorstellen van vrede van Rusland te onderzoeken, die strekken mogten tot het doen ophouden der vijandelijkheden.

Art. 5. Ingeval de herstelling van den algemeenen vrede op de grondslagen van de protocollen van 9 April en 23 Mei en van de gewisselde nota's van 8 Augustus in den loop van dit jaar niet verkregen mogt worden, dan zullen de kontrakterende partijen onmiddellijk de meest afdoende maatregelen beramen, om tot het doel van hun verbond te geraken.

Art. 6. De kontrakterende partijen zullen gemeenschappelijk dit tractaat aan Pruisen mededeelen en zullen de toetreding van die mogendheid met de hoogste tevredenheid ontvangen, indien zij hare samenwerking tot het gemeenschappelijk doel belooft.

Art. 7. De ratificaties zullen te Weenen binnen veertien dagen moeten worden gewisseld.

De mayor van Manchester heeft tegen aanstaanden Maandag eene meeting bijeengeroepen, ten einde te verklaren, dat men akkeurig is van de vredelevende denkbeelden van den heer Bright.

Ingezonden Stukken.

Eene vraag.

In de zitting van eergisteren heeft de Minister van Oorlog onder andere beweringen, die voor civiele personen natuurlijk onbestrijdbaar waren, ook gezegd: dat de *scherschueters* van het Nederl. leger gewapend zijn met buksen, die, wat de uitwerking betreft, voor de *Minie*-boks niet behoeven onder te doen.

Wij wenschen wel te weten, waarom niet de een of ander oud officier in de kamer b. v. de heer Schimmelpenninck v. d. Oije inlichting gevraagd heeft: welke *evenredigheid* bestaat tusschen het getal scherschueters van het Ned. leger en het aantal troepen, dat nog met geweren gewapend is, die geene waarde hoegenaad hebben bij vergelijking met de wapenen van vijandske troepen in andere legers, b. v. Pruisen, waar al de fuselier- en de meeste musketier-bataillons reeds gewapend zijn met getrokken spitskogel-geweren à la Robert waarvan het aantal schoten per minuut met onze geweren in evenredigheid staat, als een tot drie, en de tref zekerheid bij vergelijking der schietlijsten, als een tot zeven.

Wanneer het aankomt op behartiging van het welzijn van het vaderland, dan moet men niet ministerieel, maar vaderlandsch zijn, en die vaderlandsliefde blijkt onzes inziens door het openleggen van de armzaligheid der middelen tot verdediging, die de Min. v. Oorlog heeft gebezigd, en niet door de bedekking van fouten, die in tijden van gevaar de noodlottigste gevolgen hebben kunnen.

Een oud officier.

Advertentien.

Hôtel Chimay.

KAZERNESTRAAT.

In de groote nieuwe *Schouwburg*-zaal.

Heden ZONDAG, 17 en morgen MAANDAG 18 December, 's Avonds ten half 8 ure.

REIS

DOOR

Noord-Amerika.

COLOSSAL-CYCLOPAMA, op een 45,000 □ voet doek geschilderd door den Landschapschilder den Heer LEWIS, uit St.-Louis, in drie afdeelingen.

Dit is het grootste Panorama, dat tot heden is vervaardigd en dat zoo vele schoonheden van verheven aard bezit als deze, en men durft zich vleijen, dat dit kunstgewrocht in eene hooge mate de aandacht zal wekken. Bijna ieder is geneigd om zich met den toestand van Amerika bekend te maken; want wie heeft niet een Vriend, een Bloedverwant, die zich aldaar een nieuw vaderland heeft gemaakt en hetzelfde gevonden!

MARTIN.

Prijzen der plaatsen: 1ste Rang 99 Cents. — 2de Rang 50 Cents. — 3de Rang 25 Cents. (Kinderen betalen de helft.) De Geschied- en Aardrijkskundige

beschrijving van bovengemelde reis, is à 10 cts. verkrijgbaar.

De plaatsen kunnen 's morgens van 10 tot 2 ure besproken worden. (702)

Bij H. C. SUSAN C.H.Zoon, te 's Hage, ziet het licht:

De Wet op het Armbestuur,

TOEGELICHT UIT DE OFFICIËLE STUKKEN IN DE DISCUSSIËN IN DE BEIDE KAMERS.

door Iz. J. LION.

Prijs f 1.40.

Deze uitgave wordt voorafgegaan door eene zeer belangrijke INLEIDING, en zal zeker welkom zijn aan de koopers der GEMEENTE-WET, van denzelfden Schrijver. (703)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn het beste middel voor zeere of open beenen. Uittreksel uit eenen brief van mejufvrouw Simpson, woonachtig te Bramley bij Leeds, gedagteekend 16 October 1852, aan den professor Holloway. «Mijnheer! Ik had sedert 18 maanden een ziek been met drie diepe wonden. Ik beproefde alle soorten van genees- en heelmiddelen en was onder behandeling van verscheidene heelmeeesters hier en te Leeds, doch zonder gevolg. Eindelijk raadde men mij aan, uwe zalf en pillen te gebruiken, en ik gevoel mij gelukkig te kunnen zeggen, dat door deze onschathbare middelen, mijn been volkomen is genezen, en thans sterker is dan ooit.»

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50; f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (704)

Finis-Comant der Effecten.

AMSTERDAM, 16 December 1854.

Nederland. Pct.	Rusland. Pct.
Ned. W. Schuld. 2 1/2	Hopel 1798/1816 5
Dito Certificat. 3	Dito 1828/1829 5
Dito Dito. 4	Cert. 1831/1838 5
O. I. Leening. 4	Dito Dito. 4 1/2
Amort. Syndic. 3 1/2	Dito Hope. 4
Hand - Maats. 4 1/2	Dito Stieglitz. 4
Belgie.	Dito dito 5e Ser. 4
Certificaten. 2 1/2	Inschr. Assig. 6
D° Rotschild. 2 1/2	Certific. dito. 6
Frankrijk.	Polen.
Obligatien. 3	Obligatien. 4
Spanje.	Oostenrijk.
Nieuwe. 1	Metaliek. 5
Dito Baitenl. 3	Dito bet. Amst. 5
D° Binneel. m. 3	Dito Nation. 5
Bew. Sp. Com. 5 1/2	Dito 1847. 2 1/2
Amort. Schuld.	Dito 1851/1852 2 1/2
Portugal.	
Londen nieuwe. 5	
Dito uitgest. 4	

Philad., Bank-act. 3 1/2; Mexic., te Lond. 3 pct. 19 1/2; dito Onh. 19 1/2.

Over het geheel was de markt bij tragen handel willig gestemd. Zonder dat een der genoteerde fondsen iets merkwaardigs opleverden.

FRANKFORT, Vrijdag 15 Dec. Metall. 5 pct. 65 1/2; Spanje binnel. 3 pct. 32 1/2; dito 1 pct. 17 1/2.

LONDEN, Vrijdag 15 December. Consols op t. 91 1/2; N. Mexic. 3 pct. 21 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 69; Gren. Uitg. 5 1/2; Ecuador 3 1/2; Sardinie 5 pct. 83; Spanje 3 pct. buit. 39, 38 1/2; dito 1 pct. 18 1/2, 19 1/2; dito Certific. 5 1/2, 4 1/2; dito Passive 4 1/2, 3 1/2; Russen 4 1/2 pct. 87; dito 5 pct. 96; Holl. 4 pct. 91 1/2; dito 2 1/2 pct. 61 1/2; Turksche leening 6 1/2.

PARIS, Vrijdag 15 December. Fr. 4 1/2 pct. 96; dito 3 pct. 70.05; Sp. binn. 3 pct. 34 1/2; dito 1 pct. 18 1/2; N. Metall. 85.

WEENEN, Vrijdag 15 December. N. Metall. 83; N. Leen. 98 1/2; Bankactien 1248; Lombarden 97; Zilver 27; Wissel op Londen 12.08; dito op Parijs 146.

MADRID, Dingsdag 12 December. Sp. 3 pct. 35 1/2; dito N. 1 pct. 19 1/2.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr. te 's Gravenhage.